

Lipinska B, Backman L, Mantyla T, Viitanen M.
*Effectiveness of self-generated cues in early
 Alzheimer's disease.* J Clin Exp Neuropsychol
 1994;16(6).

Omgaan met eigen beperkingen

Handhaven van emotioneel evenwicht
 Behoud van een positief zelfbeeld
 Omgaan met onzekere toekomst
 Omgaan met de nieuwe omgeving
 Ontwikkelen van adequate zorgrelaties
 Ontwikkelen en behouden sociale relaties

Zelfbedachte ezelsbruggetjes

Experiment 1

Cognitieve rehabilitatie

Auteur	B Lipinska*, L Backman, T Mantyla, & M Viitanen	
Jaar	1994	
Land	Zweden	
E-mail*	-	
Doel	Onderzoeken of de voordelen van ezelsbruggetjes groter zijn wanneer ze door mensen zelf bedacht zijn dan wanneer een indeling in categorieën wordt gebruikt. Daarnaast is gekeken of het onderscheidend vermogen van de zelfbedachte ezelsbruggetjes verschilt tussen ouderen met dementie en gezonde ouderen.	
Setting	Thuiswonend	
Deelnemers	Mensen met een diagnose 'mogelijk' en 'waarschijnlijk' ziekte van Alzheimer (E). De controlegroep bestond uit gezonde thuiswonende ouderen (C).	
	Gemiddelde leeftijd	E=71.5 (±5.8); C=72.9 (±3.2)
	Geslacht	E: 7 vrouwen, 4 mannen; C: 7 vrouwen, 4 mannen
	MMSE	E=23.9 (±2.7); C=28.4 (±1.1)
Design	Gecontroleerd groepsdesign	
	Steekproef	$n_E=11$, $n_C=11$
	Follow-up	meteen voor E; en na 1 week voor C
Interventie	De te onthouden informatie bestond uit 20 Zweedse zelfstandig naamwoorden die vergelijkbaar waren in woordfrequentie, verbeelding en betekenis. Deelnemers kregen een boekje met op elke pagina één zelfstandig naamwoord. Ze werden gevraagd om aan elk woord een eigenschap toe te kennen. Mensen met dementie kregen meteen na het onderzoek een herinneringstest, de controlegroep na een week. De test begon met een vrije herinneringsfase, waarna de deelnemers werden geholpen met taxonomische (categorische) ezelsbruggetjes voor de eerste tien woorden en zelfbedachte ezelsbruggetjes voor de overige tien woorden.	
	Frequentie	-
	Duur	15-20 minuten
	Facilitator	onderzoeker
Uitkomstmaten	Het percentage correct herinnerde woorden	
Resultaten	Met zelfbedachte ezelsbruggetjes kon men zich meer herinneren dan tijdens de vrije herinneringsfase of met taxonomische (categorische) ezelsbruggetjes. Taxonomische ezelsbruggetjes verbeterden het geheugen van gezonde ouderen en van mensen met een lichte vorm van dementie wel wanneer het coderings(opslag)proces goed begeleid werd. De voordelen van zelfbedachte ezelsbruggetjes zijn groter dan die van taxonomische ezelsbruggetjes.	
Implementatie materiaal	-	

E = experimentele groep; C = controlegroep
 * corresponderend auteur

Zelfbedachte ezelsbruggetjes

Experiment 2

Cognitieve rehabilitatie

Auteur	B Lipinska*, L Backman, T Mantyla, & M Viitanen	
Jaar	1994	
Land	Zweden	
E-mail *	-	
Doel	Het onderzoeken van de effecten van enerzijds het gebruik van zelfbedachte ezelsbruggetjes en anderzijds door de proefleider aangereikte ezelsbruggetjes bij mensen met de ziekte van Alzheimer.	
Setting	Thuisituatie	
Deelnemers	Mensen met een diagnose 'mogelijk' en 'waarschijnlijk'; ziekte van Alzheimer (E) en gezonde ouderen (C)	
	Gemiddelde leeftijd	E=72,8 (±6,2); C=70.9 (±5.4)
	Geslacht	E: 10 vrouwen, 6 mannen; C: 11 vrouwen, 6 mannen
	MMSE	E=24.7 (±2.8); C=28.5 (±1.1)
Design	Experimenteel groepsdesign	
	Steekproef	$n_E=16$, $n_C=17$
	Follow-up	
Interventie	In de 'zelfgegenereerde' conditie kregen deelnemers de opdracht om zelf algemene eigenschappen voor tien stimuluswoorden te bedenken. In de 'proefleider-gegenereerde' conditie kregen deelnemers de opdracht om voor elk stimuluswoord (totaal 10) aan te geven of ze wel/niet behoorden tot categorieën die door de proefleider werden aangegeven.	
	Frequentie	-
	Duur	15-20 minuten
	Facilitator	onderzoeker
Uitkomstmaten	Het percentage correct herinnerde woorden	
Resultaten	Met zelfbedachte ezelsbruggetjes kon men zich meer herinneren dan met behulp van door de proefleider aangereikte ezelsbruggetjes of vrije herinnering. Het gebruik van zelfbedachte ezelsbruggetjes lijkt effectiever dan door de proefleider aangereikte ezelsbruggetjes.	
Implementatie-materiaal	-	

E = experimentele groep; C = controlegroep
* corresponderend auteur

